

Oslo

Levende Oslo

Foto: Ilja C. Hendel

Levende Oslos arbeid 2022

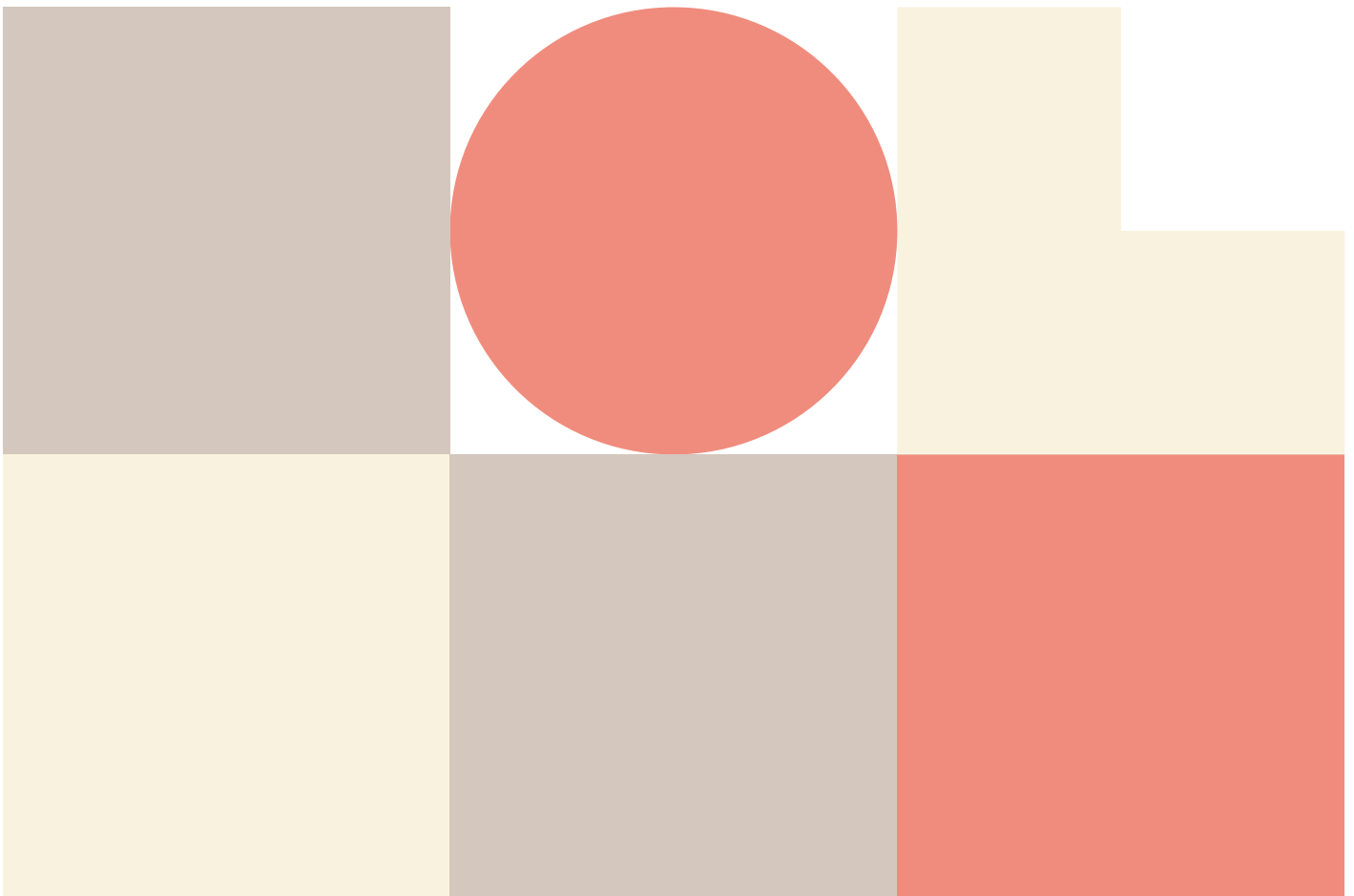
Forsidefoto:
Design / layout:

Ansvarlig:

Ilja C. Hendel
Kommunikasjonsenheten,
Eiendoms- og
byfornyelsesetaten
Yngvar Hegrenes

Innhold

1	Om Levende Oslo	2
2	Samarbeidsgruppen	4
	Møteoversikt 2022	6
3	Aktivitet i 2022.....	8

1

Om Levende Oslo

Levende Oslo er et privat-offentlig samarbeid om å gjøre byens sentrum tilgjengelig og attraktivt.

Rapporten tar for seg møter og aktuelle saker som har vært drøftet i Levende Oslo-samarbeidet i 2022.

Bakgrunn og formål

Levende Oslo ble etablert i 2006 som et privat-offentlig samarbeid med hovedmål å gjøre Oslo sentrum attraktivt og tilgjengelig (Byrådssak 1185/05). Samarbeidet sikres gjennom regelmessige møter hvor byråden for byutvikling, sammen med andre aktuelle byråds-avdelinger, møter aktuelle bransjeorganisasjoner for sentrale bylivsaktører i Oslo sentrum.

For å tydeliggjøre samarbeidet er det per juni 2020 etablert et nytt mandat for Levende Oslo-samarbeidet. Mandatet, som gjelder for bystyreperioden 2019-2023, fastslår at Levende Oslo skal fortsette som et rådgivende organ for byråden for byutvikling bl.a. for å realisere byrådets bylivssatsning. Byrådsplattformen 2019-2023 legges til grunn for Levende Oslo-samarbeidet. Det vises også bl.a. til øvrige overordnede føringer:

- ▶ «Mål og strategier for økt byliv», vedtatt av bystyret 05.09.2018, med Handlingsprogram for økt byliv i Oslo sentrum (med utvidelse som gjelder områdene Grønland og Tøyen fra 2020)
- ▶ «Byliv for alle – områderegulering med konsekvensutredning for gater og byrom i Oslo sentrum», vedtatt av bystyre 20.06.2018
- ▶ «Økt byliv: Handlingsplan 2020-2023», vedtatt av byrådet 12.03.2020

Organisasjon

Levende Oslo består av en samarbeidsgruppe, som er Levende Oslos øverste organ, og et sekretariat som Eiendoms- og byfornyelsesetaten er vertskap for.

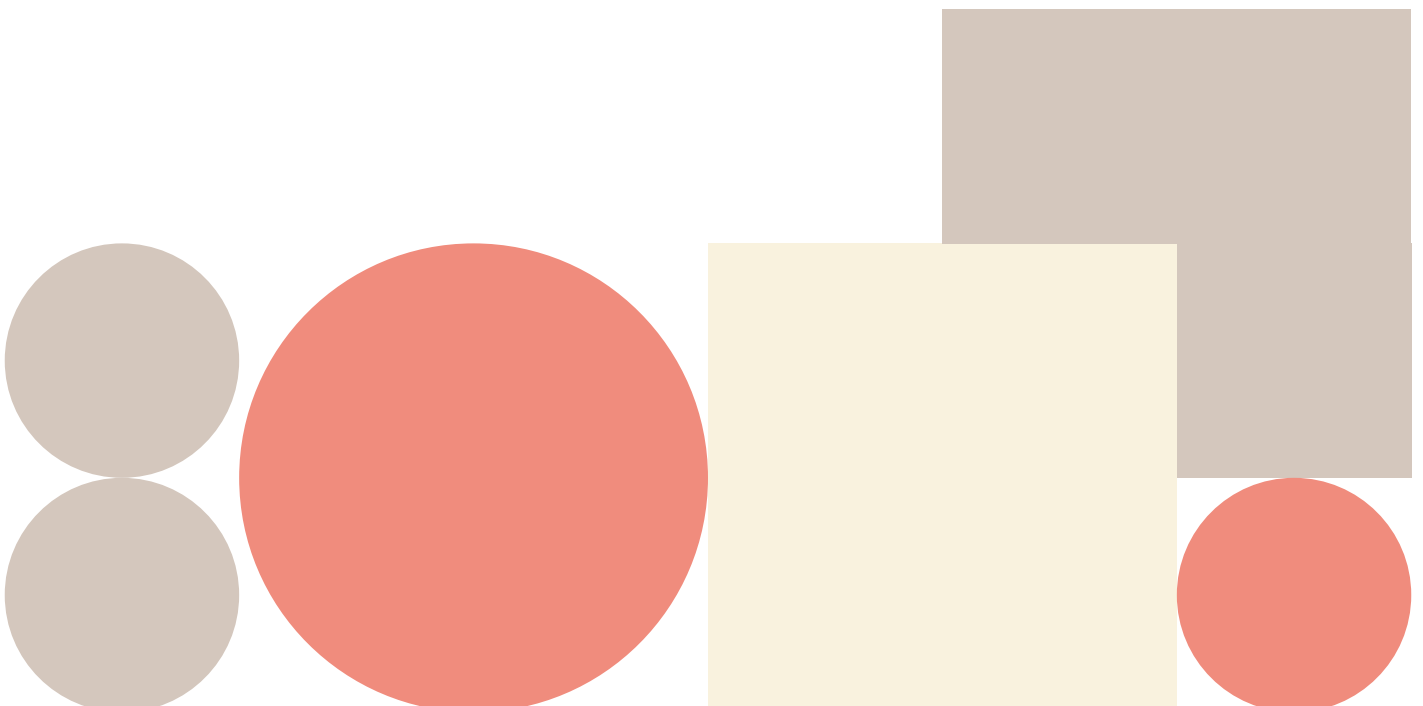
Sekretariatsfunksjoner

Eiendoms- og byfornyelsesetaten er vertskap for Sekretariatet for Levende Oslo. Sekretariatet er ansvarlig for å forberede og gjennomføre møter i samarbeidsgruppen, samt andre fellessamlinger som seminar og studieturer o.a. Sekretariatet er tilknyttet EBYs fellessystemer, og har i 2022 bestått av:

- ▶ Sekretariatsleder Yngvar Hegrenes
- ▶ Sekretariatsmedarbeider Ulrike Zamudio-Tveterås
- ▶ Kommunikasjonssjef Lena Nettet, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, bistår ved behov.

Beslutningsstruktur

I saker som berører Oslo kommunes ansvarsområder og forvaltningsansvar, er samarbeidsgruppens anbefalinger kun rådgivende. Oslo kommune treffer sine beslutninger innenfor den alminnelige beslutningsstruktur og gjeldende fullmakter.

2

Samarbeids- gruppen

Samarbeidsgruppen ble etablert 1. januar 2006, leder arbeidet i Levende Oslo og representerer eierskap og beslutningstakere.

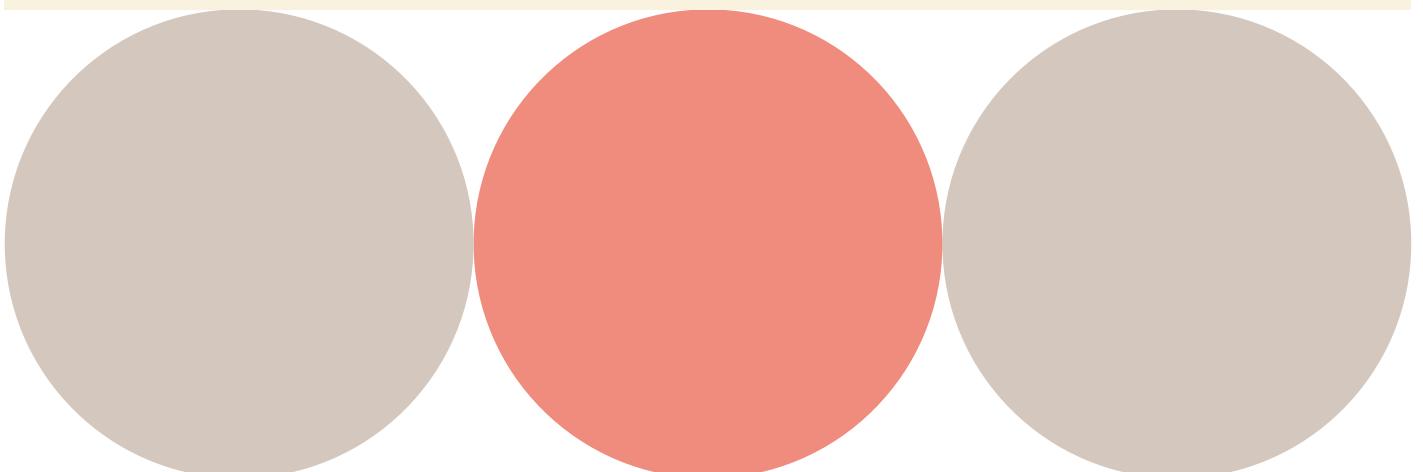
Samarbeidsgruppen for Levende Oslo 2022

Byråd Hanna E. Marcussen, Byrådsavdeling for byutvikling (leder)
 Byrådssekretær Herman Søndena, Byrådsavdeling for byutvikling
 Byrådssekretær Stian Bjørnøy, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (til juni 2022)
 Byrådssekretær Jenny Skagestad, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (fra juni 2022)
 Byrådssekretær Ragnhild G. Kvamsås, Byrådsavdeling for næring og eierskap

Styreleder Carl Erik Krefting, ByDriv
 Konstituert daglig leder Pål Henrik Kristiansen, ByDriv (til desember 2022)
 Daglig leder Thomas Bartholdsen, ByDriv (fra desember 2022)
 Administrerende direktør Bjørn Næss, Oslo Handelsstands Forening
 Næringspolitisk direktør Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening
 Portfolio Director Anette Lund, Promenaden Management
 Head of Marketing Kaia Kongsli, Promenaden Management
 Administrerende direktør Christian Lunde, VisitOslo
 Fungerende regiondirektør Bénédicte Røer, NHO Viken Oslo (til april 2022)
 Regiondirektør Gjermund Løyning, NHO Viken Oslo (fra april 2022)
 Styremedlem Christine Grape, NHO Viken Oslo
 Spesialrådgiver Nytt regjeringskvartal Morten Haveraaen, Statsbygg
 Sektordirektør Beate Bomann-Larsen, Statsbygg
 Leder Ingunn Gjerstad, LO Oslo
 Spesialrådgiver Åslaug Magnusson, Spekter Kultur

Fagkoordinator Margrethe Øyvann Tviberg, Plan- og bygningsetaten (til april 2022)
 Konstituert direktør Torge Railo, Plan- og bygningsetaten (til oktober 2022)
 Prosjektleder Margrete Tviberg, for konstituert direktør Kari Andreassen (fra oktober 2022)
 Direktør Gerd Robsahm Kjørven, Bymiljøetaten
 Direktør Eskil Bråten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten
 Direktør Stein Slyngstad, Kulturetaten
 Byantikvar Janne Wilberg, Byantikvaren i Oslo
 Seksjonssjef Synnøve R. Bøgeberg, Byrådsavdeling for byutvikling
 Seksjonssjef Irene Kahelelani Tanke, Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
 Spesialrådgiver Liss Kristin Steinbakk, Byrådsavdeling for næring og eierskap
 Spesialrådgiver Mari Røsten, Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Dagsorden og referat sendes også til orientering til:
 Kommunaldirektør Eli Vorkinn, Byrådsavdeling for næring og eierskap
 Kommunaldirektør Elisabeth Storaas Heggen, Byrådsavdeling for kultur, idrett og frivillighet

Møteoversikt 2022:

18. februar, Oslo rådhus

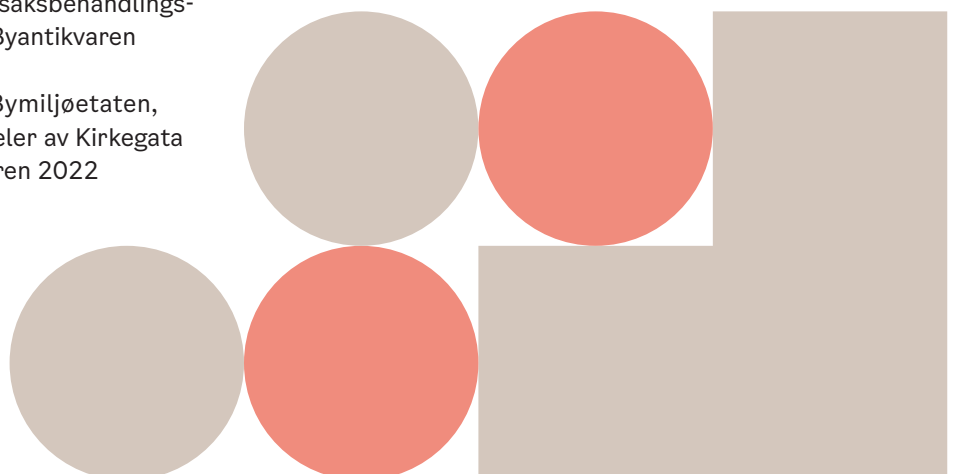
- › ByDriv, Oslo Handelsstands Forening, Promenaden Management, NHO Viken Oslo, Spekter kultur, Visit Oslo, LO Oslo orienterte om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter
- › Byråd for byutvikling, Hanna E. Marcussen, orienterte om Handlingsplan for Bilfritt byliv med tiltaksplan 2022
- › Byråd for byutvikling, Hanna E. Marcussen, presiserte at gate- og fortausleie er gratis i 2022

1. april, Oslo rådhus

- › ByDriv, Oslo Handelsstands Forening, NHO Viken Oslo, Spekter kultur orienterte om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter
- › Næringspolitisk direktør Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening, orienterte om rapporten «Byliv i Nytt Regjeringskvartal»
- › Administrerende direktør Siw Andersen, Oslo Business Region, oppsummerte erfaringene fra Restart 2021 «Tilskudd til aktiviteter for økt handel og byliv i Oslo sentrum»
- › Seksjonsleder Geir Rege, Kulturetaten, orienterte om erfaringer med «Bylivstilskuddet» som forvaltes av Kulturetaten
- › Byråd for byutvikling, Hanna E. Marcussen, viste til saker som er tatt opp i Levende Oslo-samarbeidet, men som mangler oppfølging, bl.a. saksbehandlingstiden i Plan- og bygningsetaten og Byantikvaren
- › Direktør Gerd Robsahm Kjørven, Bymiljøetaten, orienterte om prøvestengning av deler av Kirkegata og gata Grønland i løpet av sommeren 2022

17. juni, Høymagasinet, Akershus festning

- › Administrerende direktør Bjørn Næss, Oslo Handelsstands Forening, presenterte aktuelle funn fra Osloanalysen 2021
- › ByDriv, Promenaden Management, NHO Viken Oslo, Spekter, Visit Oslo og LO Oslo orienterte kort om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter
- › Administrerende direktør Andreas B. Eskelund, Studentsamskipnaden SiO, orienterte om arbeidet med å gjøre Oslo til en enda bedre studentby
- › Næringspolitisk direktør Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening, orienterte om planene for Oslo by-festival 22.-25.september 2022
- › Festningsforvalter Hanne Kristin Berg, Akershus festning, direktør i Forsvarets museer, Erling Kjernes og byantikvar Janne Wilberg, orienterte om rapporten «Økt byliv på Akershus festning, strategier og tiltak»
- › Hanne Kristin Berg, Erling Kjernes, Janne Wilberg og daglig leder i Faun Eiendom, Rasmus Os, ledet en befarings på Akershus indre festning
- › Kort sommeravslutning for samarbeidsgruppen for Levende Oslo ved Høymagasinet

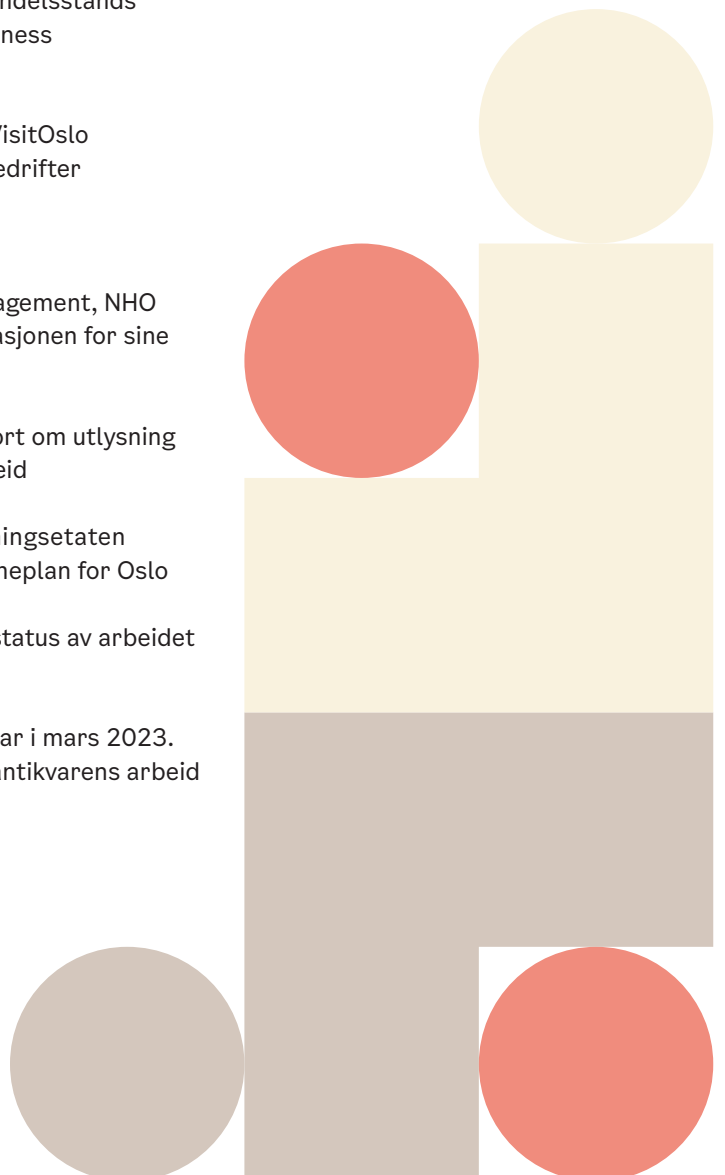

21. oktober, Oslo rådhus

- Daglig leder av Stavanger sentrum as, prosjektleder Kristin Gustavsen, orienterte om privat-offentlig samarbeid om utvikling av Stavanger sentrum gjennom City Impact District
- Daglig leder for Tullinsamarbeidet, Øystein Aurlen, orienterte om samarbeidet mellom lokale eiendomsutviklere om drift og profilering av Tullin-området
- Daglig leder i Bjørvikaforeningen, Ida Gravdal Haldorsen, orienterte om samarbeid mellom lokale gårdeiere og eiendomsutviklere om etablering av sosial infrastruktur i Bjørvika-området
- Næringspolitisk direktør Jon Anders Henriksen, Oslo Handelsstands Forening, orienterte om erfaringer fra studietur om Business Improvement Districts i London
- ByDriv, Oslo Handelsstands Forening, NHO Viken Oslo, VisitOslo orienterte om den aktuelle situasjon for sine medlemsbedrifter

16. desember, Posthallen i Kvadraturen

- ByDriv, Oslo Handelsstands Forening, Promenaden Management, NHO Viken Oslo og Visit Oslo orienterte om den aktuelle situasjonen for sine medlemsbedrifter
- Byråd for byutvikling, Hanna E. Marcussen, orienterte kort om utlysning av konsulentoppdrag om modeller for sentrumssamarbeid
- Prosjektleder Margrete Øyvann Tviberg, Plan- og bygningsetaten orienterte om saksbehandling knyttet til Skilt- og reklameplan for Oslo
- Sekretariatsleder Yngvar Hegrenes orienterte kort om status av arbeidet med bylivsbarometer og bylivsundersøkelse
- Janne Wilberg orienterte om at hun går av som byantikvar i mars 2023. Wilbergs julegave til møtet var en oppsummering av byantikvarens arbeid de siste 12 år (to åremål), utformet som et julekort

3

Aktivitet i 2022

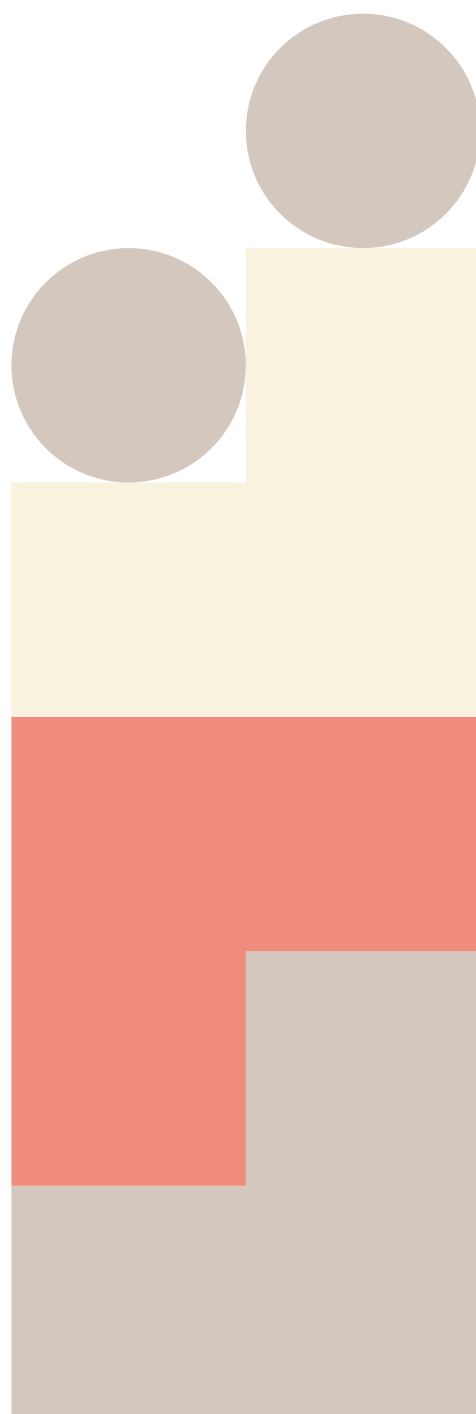
Aktuelle saker og temaer i
Levende Oslo-samarbeidet 2022.

Bransjevise orienteringer fra bylivsaktørene om situasjonen i Oslo sentrum

Statlige og kommunale restriksjoner som ble innført for å hindre spredning av Covid 19-viruset, bl.a. med sosial nedstengning, reisebegrensninger, stengte butikker, serveringssteder og kulturinstitusjoner, har hatt dramatisk følger for bylivet og omsetningen for bylivsaktørene i Oslo sentrum. Medlemsbedriftene for bylivsaktørene i Levende Oslo-samarbeidet ønsket å benytte Levende Oslo-møtene til å orientere om den aktuelle situasjonen for de ulike bransjene. Dette er et fast punkt på dagsorden i Levende Oslo-møtene siden 2020. Selv om statlige og kommunale restriksjoner knyttet til smittevern er opphevet, er bransjeorganisasjonenes aktuelle situasjonsrapport interessant for Levende Oslo-samarbeidet. Hver av bransjeorganisasjonene har fått 3-5 minutter i møtene til korte innlegg som belyser den aktuelle situasjonen for bransjene.

Aktuelle innspill i 2022 oppsummeres slik:

- Det rapporteres om omsetningsøkning og økt aktivitet for bylivsaktørene i sentrum etter siste sosiale nedstengning. Kundene er tilbake i byen. Bl.a. meldes det om en formidabel omsetningsvekst i Bjørvika
- Også kontormarkedet i sentrum er bra med lav ledighet
- Flere teatre opplever smitte-skepsis og svake besøkstall, men Operaen, Deichmanske bibliotek og Munch-museet opplever solide besøkstall
- Reiselivsnæringen viser god omsetningsøkning med fulle hoteller. Trenden med flere besøkende fra Norge holder seg
- Flere virksomheter i flere bransjer har store utestående beløp i skatter og avgifter. Det meldes om fare for konkurser nå utestående fordringer forfaller
- Flere bransjer er bekymret for bemanningen, det er stor mangel på kvalifisert personale
- Flere virksomheter er bekymret for økte energipriser som gir uventet økte felles- og driftskostnader
- Flere bransjer er bekymret for hvordan hybride arbeidsløsninger vil påvirke besøk og omsetning i sentrum
- Flere bransjer er bekymret for useriøse aktører i arbeidslivet etter gjenåpningen av samfunnet
- Det rapporteres om en generell bekymring i bransjene knyttet til Russlands invasjon av Ukraina
- Det rapporteres om bekymring knyttet til økt kostnadsnivå på de fleste områder

Handlingsplan for Bilfritt byliv med tiltaksplan for 2022

Tiltaksplanen for Bilfritt byliv 2022 inneholder flere fysiske tiltak som sammen vil bidra til et mer attraktivt sentrum, bl.a. prøvestengning av Kirkegata og gata Grønland sommeren 2022. Bymiljøetaten har fått i oppdrag å prøvestenge deler av Kirkegata og gata Grønland i løpet av sommeren 2022. Hensikten er bl.a. å tilrettelegge gatebruken i samsvar med Områderegulering for gater og byrom i sentrum og legge til rette for å etablere flere «skoggater». Bymiljøetaten har ansvar for mobilitetskonsept og gjennomføring mens Bykuben i Plan- og bygningsetaten har ansvar for utvikling av aktivitetskonsept for gatene. Kirkegata planlegges prøvestengt fra Stortorget til Prinsens gate, men hele gata fra Stortorget til Myntgata vurderes for aktivitetskonsept. Gata Grønland planlegges prøvestengt mellom Tøyenbekken og Motzfeldtsgate, men hele strekket fra Tøyenbekken til Lakkegata vurderes for aktivitetskonsept. For begge gatene er gjelder medvirkning og forankring av tiltak hos lokalt næringsliv og beboere.

Gratis gateleie i 2022

Byrådet har besluttet at leiekostnadene for all ute-servering og salgsplasser på gategrunn frafaller i perioden 1. januar - 31. desember 2022. Byrådet har besluttet at leie av gategrunn til arrangementer knyttet til gjenåpning av Oslo er gratis i perioden 1. januar 2022 og ut året 2022.

Rapport om byliv i Regjeringskvartalet

Oslo Handelsstands Forening og Statsbygg har samarbeidet om rapporten «Byliv i Nytt Regjeringskvartal». Bakgrunnen for rapporten var en generell bekymring for utvikling av bylivet innenfor perimetersikringen av nytt Regjeringskvartal. Rapporten er en eksempelsamling hvor områder med høy grad av kontorarbeidsplasser og tilbud om servering og handel er undersøkt. Følgende sentrale læringspunkt fra undersøkelsen er aktuelle:

- Det hviler et spesielt ansvar på gårdeier og byggherre for å legge til rette for byliv
- Hvordan man legger til rette for byliv må bygge på kunnskap og erfaring
- Sentralt er kompetanse om vertskapsrollen for mobile ansatte

Restart 2021 – rapport

Byrådsavdeling for næring og eierskap utlyste sommeren 2021 «Tilskudd til aktiviteter for økt handel og byliv i Oslo sentrum» som en ekstra innsats for å styrke handels-, service og serveringsvirksomhetene etter gjenåpningen i 2021. Tilskuddspotten var på 30,0 mill. kroner. Oslo Business Region (OBR) var hyret som sekretariat for tilskuddordningen, bl.a. på bakgrunn av OBRs kompetansen om arrangement og destinasjonsutvikling. Erfaringen viser viktigheten av å involvere aktørnettverket i innretningen av tilskuddsordningen, for å gjøre ordningen treffsikker og effektiv for aktørene. Det ble bl.a. nedsatt en «Bygruppe» som kom med innspill til Restart 2021. OBR knyttet til seg kompetanse om servering og detaljhandel i kvalitetssikringen av søknadsbehandlingen. Erfaringene fra Restart-ordningen kan oppsummeres slik:

- 64 tiltak ble bevilget tilskudd av i alt 250 innkomne søknader
- Det ble rapportert at ca. 600 000 personer deltok på Restart-aktiviteter
- Restart 2021 medførte aktivering av «nye» områder i sentrum, bl.a. Fredensborg
- Restart påvirket økt aktivitet både for store og små aktører
- Den sosiale effekten av at mange mennesker møtes i hyggelige rammer etter pandemien var viktig for Oslo-folk
- Ripple-effekten, ringvirkningseffekten av alle arrangementene (leverandører, artister, transportnæringer mv.) var tydelig

En del arrangement som var planlagt i desember 2021 ble utsatt til våren 2022. Oppsummert var erfaringene med Restart 2021 svært vellykket.

Tilskudd til økt byliv – Kulturetaten

Kulturetaten forvalter «Bylivstilskuddet» som er en lavterskel tilskuddsordning som skal bidra til å skape liv i byrommene i Oslo sentrum, Grønland og Tøyen, gjennom sosiale aktiviteter og midlertidige fysiske tiltak. Tilskuddspotten, som er en del av tiltakslisten for Bilfritt byliv i 2022, er 2,5 mill. kroner og maks utbetaling er 50 000 kroner per søknad. Ulikt andre tilskuddsordninger etaten forvalter har ikke bylivstilskuddet slått an. Resultatet så langt etter fem

tildelingsrunder er det gitt 23 tilsagn for til sammen 1,0 mill.kroner. Hvorfor tilskuddsordningen ikke har fungert etter hensikten er ikke tydelig, men følgende faktorer kan være årsak:

- den geografiske avgrensningen er for snever
- ordningen er ment som nærmiljøtiltak, noe man vanligvis søker bydelen om
- at tildelingssummen er for liten for å iverksette en aktivitet

Tilskuddsordningen lyses ut på nytt i april 2022.

Saksbehandlingstiden hos Byantikvaren og Plan- og bygningsetaten

Et gjentakende spørsmål og bekymring i møtene i samarbeidsgruppen i 2021 har vært saksbehandlingstiden i Plan- og bygningsetaten og Byantikvaren.

Hos Byantikvaren startet 2021 med et stort etterslep av saker og en eskalerende saksmengde på byggesaks-siden. Etterslepet skyldes bl.a. innføringen av nytt saksbehandlingssystem og en sårbar saksbehandler-situasjon knyttet til sykefravær og permisjoner. Byantikvarens bemanning vil være fulltallig i 2022. Kapasiteten innenfor saksbehandling over disk er doblet. Det er innført et nytt bookingsystem som bl.a. gjør det mulig å behandle større saker over disk, også bevaringsregulerte eiendommer som tidligere krevde innsending. Det er opprettet en ny stilling i skjæringspunktet fag og administrasjon slik at flere fagspørsmål kan besvares i førstelinjetjenesten. Byantikvarens nettsider og informasjonsmaterieell fornyes og forbedres, slik at publikum i størst mulig grad finner informasjon på egenhånd. Det er innledet et samarbeid med Plan- og bygningsetaten om å bedre fremdriften i egenplaner. Gjeninnføringen av befaringer og fysiske møter bidrar positivt kundedialogen. Saksetterslepet hos Byantikvaren vil være tatt igjen i løpet av første halvår 2022.

Plan- og bygningsetaten har ansvar for et bredt spekter av tjenester. Dette er bl.a. overordnede planer og inn-sendte planer, byggesaker, eiendomssaker (eiendoms-måling, delesaker og seksjonering), kart og geodata-produksjon og diverse veiledningstjenester. Etaten leverer bra på de fleste tjenesteområdene. Etaten jobber med utvikling i områder hvor det er behov for forbedring. Når det gjelder byggesaker var produksjo-nen høy i 2021 med over 6 000 saker og restansen er

bygget ned i 2022. Også for andre tjenesteområder er restansen bygget ned. Når det gjelder området innsendt plan er det igangsatt et prosjekt for å bidra til å redusere den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden. Nye metoder og verktøy i saksbehandlingen iverk-settes fortløpende. Veiledningstjenesten i etatens kunde-senter har også bygget ned restansen. Saksbehandlings-tiden i saker hvor etaten ikke eier fremdriften, har også økt. Dette er en utfordring som må løses i samarbeid mellom etaten og aktørene.

Tall og trender fra Osloanalysen, 2021

Osloanalysen gis ut årlig i samarbeid mellom Oslo Handelsstands Forening og Institutt for Bransjeanalyse. Osloanalysen viser bl.a. antall virksomheter, syssel-setting, omsetning, omsetningsutvikling og dekningsgrad for detaljhandelen og tilgrensende servicevirksomheter i Oslo og deler av Viken. Analysen omfatter ca. 10 000 virksomheter. Antall sysselsatte i serveringsbedriftene i 2021 viser en nedgang på 31 %. Det er bemannings-krise i serveringsnæringen og rekruttering er krevende. Omsetningsutviklingen i Oslo sentrum viser en svakere vekst enn resten av landet. En gjennomgang av om-setningsutviklingen for varehandelen per bydel viser en nedgang i Alna og Sentrum, noe som kan indikere at publikum har valgt nærhandel framfor bilbaserte kjøpe-sentre. Oslo har et samlet dekningsbidrag på 99,2 %, noe som betyr en «handelslekkasje» til øvrige områder. Netthandelen utgjør ca. 15 % av handelen i Oslo, men storparten av netthandelen skjer i de etablerte forretningene. Antall passasjerer i kollektivtrafikken er redusert med ca. 30 % fra 2019-nivå. Nivået på antall som benytter seg av hjemmekontor holder aktiviteten i sentrum nede, selv om omsetningen totalt sett øker.

Studentsamskipnaden i Oslo – hvordan gjøre Oslo til en enda bedre studenthovedstad

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) er Norges eldste og største studentsamskipnad med over 75 000 studenter fordelt på 28 universitet og høyskoler i Stor-Oslo. SiOs visjon er at «Oslo skal bli Norges beste by å studere i». Studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2018 plasserte Oslo på en 9. plass av studiebyer i Norge. Samme undersøkelse i 2021 viser at Oslo ligger under gjennomsnittet på alle parameter, og er ikke med på QS Top Universities liste over 100 beste studentbyer internasjonalt. Stockholm, København og Gøteborg er med. SiO planlegger bl.a. å synliggjøre Oslos mangfold for studentene, samarbeide med innovasjons-

distriktene for å koble studentene til lokalt næringsliv, samarbeide tettere med kulturlivet, etablere egen nettside, med eventkalender for studentene, realisere Studenthuset St.Olavs gate 23 samt etablere «Godt Nytt Studentår» bl.a. med bannere på Karl Johans gate ved semesterstart.

SiO har kjøpt St.Olavs gate 23 for 290 mill. kroner og estimerer en rehabiliteringskostnader på 150 mill. kroner før åpning av Studenthuset august 2024. Huset skal være et felles samlingssted for alle studentene i Oslo, etter modell fra tilsvarende studenthus bl.a. i Bergen og Trondheim. Huset vil bl.a. ha åpne fasader mot gate med plass for mindre events og servering, og med møteromsfasiliteter i etasjene oppover. Huset skal utvikles og drives av studentene, og være åpent hele døgnet. Det ble vist til finansierings- og samarbeidsmodeller som viser at SiO vil trenge finansiering også fra privat næringsliv, for å få realisert intensjonen med Studenthuset.

Oslo by-festival 2022

Oslo by-festival 2021 ble kåret til årets B2C Event. Oslo Handelsstands Forening planlegger en ny by-festival 22.-25.september 2022, i samarbeid med flere aktører i Oslo sentrum, Aker Brygge og Majorstuen. Programmet vil bestå av flere elementer, bl.a. barnas arena, Rådhusplassen, gaming på Jernbanetorget og mindre konsepter andre steder.

Økt byliv på Akershus festning

Rapporten «Økt byliv på Akershus festning, strategier og tiltak» ble overlevert byrådet våren 2021. Rapporten handler hvordan legge til rette for økt sivil bruk, økt kulturformidling og økt rekreasjon på Akershus festning. Det foreslås i rapporten å frigi Indre festing til sivil bruk og samle militær aktivitet på Ytre festning. Det handler om bedre adkomstmuligheter enn i dag slik at folkestrømmen fra Tjuvholmen til Bjørvika ikke går utenom, men gjennom festningen. Dette kan løses ved å etablere heis fra Akershusstranda opp til Indre festning. Det handler om et utstrakt samarbeid med lokale bylivsaktører om nye aktiviteter på Indre festing. Indre festning foreslås aktivert med ny bruk av utvalgte bygninger bl.a. til servering og kommersiell virksomhet, utvikling av flere kulturarenaer og scener, det skal gis plass til offisielle funksjoner som Regjeringens representasjonslokaler og Det kongelige mausoleum. Det handler også om å benytte det underjordiske parkeringsanlegget under festningen som formidlingsarena for festningens historie og betydning for Oslo og Norge. Det er i dag

1,5 mill. besøkende til Akershus festning. Målet er at med de nye grepene vil besøkstallet stige til 2,5 mill. besøkende per år.

Befaring på Indre festning i forbindelse med møte i samarbeidsgruppen juni 2022

Det ble under befaringen pekt på den eksisterende bygningsmassen og hvilke bygninger som kan disponeres til annen bruk og hvilke bygninger som fortsatt skal brukes til representasjon. Indre festning har en sterk karakter som middelalderborg, med få senere elementer, noe som styrker området som historisk kulturformidlingsarena.

City Impact District Stavanger

City Impact District (CID), som er et «lånebegrep» fra BID, Business Improvement District, startet som et pilotprosjekt finansiert av Kommunal og distriktsdepartementet for å utvikle en modell for sentrumssamarbeid for byer i Norge. Samarbeidsmodellen er offentlig når departementet har ferdigstilt arbeidet med et fagskriv om saken på nyåret 2023.

CID-samarbeidet ble opprettet i 2016 som et svar på behovet for å fordele ansvar for gjennomføring av konkrete tiltak fra Kommunedelplan for sentrum og for Sentrum Øst. CID var et aktuelt forum for diskusjon og initiering av private og offentlige investeringer. Kommunen gikk foran med investeringer i offentlig infrastruktur og kulturinstitusjoner. Privat næringsliv fulgte opp med investeringer og utvikling av områder og nye virksomheter. Samarbeidet er erfaringsbasert. Erfaringene fra utviklingen av Sentrum øst har vært nyttige i arbeidet med ny sentrumsplan. CID-modellen bygger på en ansvarsfordeling av gjennomføring av tiltak. Kommunen koordinerer tiltak i egne avdelinger og foretak (infrastruktur). Stavanger sentrum AS koordinerer tiltak fra private gårdeiere og virksomheter (byliv). CID koordinerer politisk forankring, ledelse og involvering av øvrige aktører og initiativtakere. Mål, strategier og tiltak diskuteres først i CID før private eller offentlige beslutninger tas. Et felles målbilde er å gjøre Stavanger sentrum attraktiv nok til å trekke en jevn strøm av besøkende. Det er utviklet en strategi- og handlingsplan for CID. CID har gitt gode resultater for byutviklingen i Stavanger. Det vises til eksempler på resultatet av private og offentlige investeringer, planer for nye initiativ og tiltak, at en større del av Stavanger sentrum er tatt i bruk til byliv, sterk omsetningsutvikling i sentrum og flere som bruker sentrum. En ny spørreundersøkelse viste at 63 % mener Stavanger sentrum er bedre nå enn for 5 år siden.

Tullin-samarbeidet i Oslo sentrum

Tullin-området er nylig renovert av flere utbyggere. Man så behovet for samordning av fellestiltak og profilering av området, med en erkjennelse av at resultatet av hva utviklerne kan få til i et samarbeid er større enn det utviklerne kan få til enkeltvis. Samarbeidet oppsto rundt arrangementene Tullindagene og Forsmak på Tullin, som begge fikk støtte fra Restart 2021. Tullin er et klynge-samarbeid og inngår i Innovasjonsdistrikt sentrum. Visjonen for samarbeidet er å gjøre Tullin til Oslos sentrum for skaperkraft. Det er p.t. ca. 30 betalende medlemmer i Tullin-samarbeidet. Det legges vekt på større og mindre arrangement i området, noe som har vært vellykket. I år var Tullin vertskap for Oslo Urban Week 2022 og flere andre ønsker å legge sine konferanser i området. Et av tiltakene som gjennomføres høsten 2022 er bokgata i Universitetsgata, hvor man bl.a. tester ut hvordan Universitetsgata kan fungerer som torggate. Driftsteknikere møtes på tvers av eierne for å finne gode fellesløsninger. Foreningen samarbeider godt med Bydel St.Hanshaugen og har god dialog med Bymiljøetaten og andre. Tullinsamarbeidet består av næringsvirksomheter og gårdeiere. Det vises til Tullin-stipendiet, hvor mastergradsstudenter ved Universitetet i Oslo inviteres til å møte lokale næringslivsledere for samarbeid om aktuelle problemstillinger og utfordringer.

Bjørvikaforeningen – samarbeid om utvikling av sosial infrastruktur

Bjørvikaforeningen oppsto som et resultat av at grunneierne i 2018 innså at området manglet den sosiale infrastrukturen som er avgjørende for at et nytt byområde utvikles som et attraktivt og trivelig sted. Bjørvika er i denne sammenheng området fra Salt til Sørenga. Det ble besluttet å danne en forening av lokale aktører som sammen skulle bidra til dette. Foreningen består i dag av 19 ulike virksomheter fra lokalt kultur- og næringsliv. Foreningen har et ikke-kommersielt fokus. Foreningen jobber for at Bjørvika skal være en spydspiss innen framtidsrettet og raust byliv gjennom:

- deling, gjennom å samle mange mennesker for å dele kunnskap om et dagsaktuelt tema
- skape en plattform for bærekraftige aktiviteter knyttet til land og vann i Bjørvika
- skape et Bjørvika der alle trives, har like muligheter til å påvirke og tar i bruk alle deler av infrastruktur, byrom og fasiliteter

Bjørvikaforeningen samarbeider om en helhetlig drift av bygulvet, bl.a. gjennom Oslo-bukta as. Bjørvikaforeningen har et eget studentprogram i samarbeid med Bydel Gamle Oslo. Ideen er at studenter fra bydelen blir matchet med lokale mentorer. Resultatet for 2022 var 64 møter på tvers av kompetanse og alder. Det er etablert et «topplederforum» i Bjørvika hvor bl.a. institusjoner som Munch og Deichmann og andre aktører lærer av hverandre. Bjørvikaforeningen deltar i Oslo kulturnatt, støtter årets TV-aksjon, fokuserer på sommerjobber og arbeidsplasser for unge, samt styrket kunst og kultur som viktige elementer i byutviklingen. Bjørvikaforeningen fungerer som en permanent infrastruktur for lokal sam-skaping, noe som er avgjørende for å lykkes med å skape gode nabolag.

Utfordringer i samarbeid med Oslo kommune

Under presentasjonen av Bjørvikaforeningen ble utfordringer i samarbeidet med Oslo kommune belyst. Det ble pekt på at kontakten med kommunene må bli mer effektivt og målrettet, det må være mulig å samsnake med Bymiljøetaten, bydelene, Kulturetaten, Næringsetaten og Plan- og bygningsetaten, i stedet for hver især. Det må finnes bedre løsninger på kommunens utfordringer knyttet til behandling av saker som har med byliv og arrangement å gjøre.

Studietur om *Business Improvement Districts* (BID) i London – erfaringer og læringspunkt

For å se nærmere på erfaringer med BID arrangerte Oslo Handelsstands forening et studiebesøk til BIDs i London i september 2022. Deltakere på studieturen var Oslo Handelsstands Forening, Byrådsavdeling for næring og eierskap, ByDriv og Sekretariatet for Levende Oslo. Et BID er «et forpliktende, tidsavgrenset samarbeid mellom næringsdrivende innenfor et geografisk avgrenset område med myndighetenes tilslutning og hjelp». BIDet bygger på enighet om en felles satsning for forbedringer i et område, som går ut over de tjenestene myndighetene leverer (baseline). BIDet settes opp iht. et nasjonalt rammeverk (lov) med en fem-årig handlingsplan som finansieres av en obligatorisk kontingent som pålegges næringslivsaktørene. BIDet er tidsavgrenset til fem år, men kan fornyes med nye fem-årsperioder så lenge det er en overvekt av enighet om handlingsplanene for forbedringer.

Erfaringer er hentet fra besøk hos BID-ene Camden Town Unlimited, Team London Bridge, New West End

Company og London Heritage Quarter. Sentrale læringspunkt tas med fra London-besøket er at samarbeidet bør konsentreres innenfor et byområde med sammenfallende utfordringer; logiske soner er et nøkkelbegrep, at tiltakene som planlegges gjennomført må ha gjengs tilslutning blant aktørene i området, at tiltakene bør være synlige; rask gevinst av investeringer er viktig. Eksempler er mer synlig vakthold, økt renhold, bedre tilrettelegging for fotgjenger, fellestjenester som fordelskort, informasjon om lokale tilbud til ansatte og beboere, mer grønt mv. Tiltakene bør være knyttet til å skape og sikre byliv lokalt og øke komforten for publikum samt forutsigbarhet i fem-årsperioden for å sikre at investeringer og felles-tiltak får tid til å virke.

Modeller for sentrumssamarbeid

Byrådsavdeling for næring og eierskap har nedsatt et team som bl.a. skal forberede en utlysning av et konsulentoppdrag for å utrede modeller for en sentrumskoordinerende funksjon. Oppdraget vil bli utlyst tidlig i 2023.

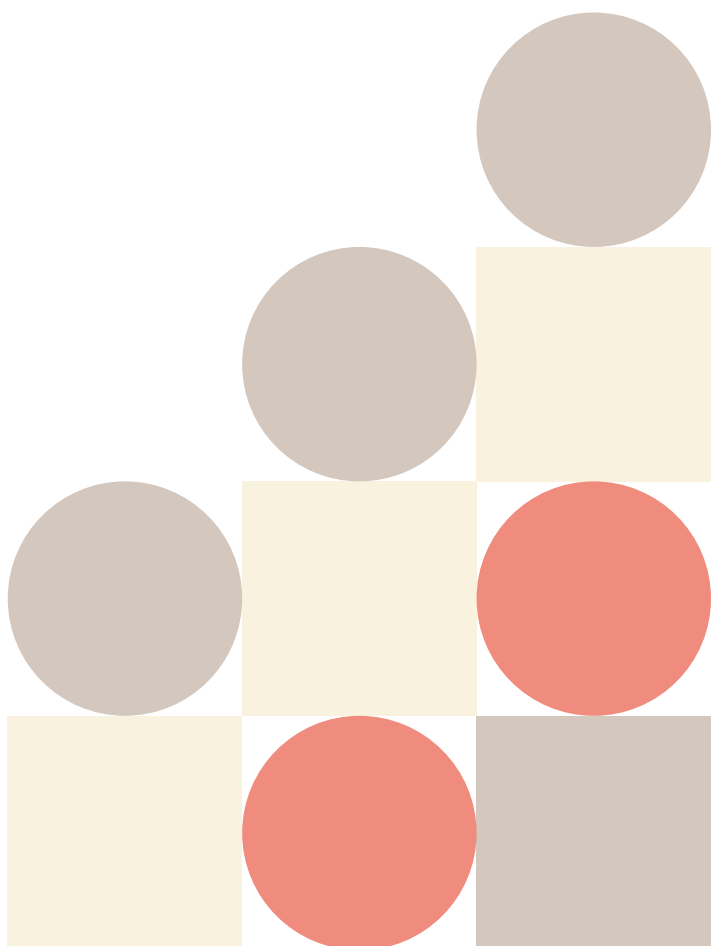
Behandling av saker knyttet til skilt- og reklameplan for Oslo

Det ble vist til *Skilt- og reklameplan for Oslo* med vedtekt og juridisk bindende retningslinjer, justert 20.11.2013. For Sørenga vil følgende være aktuelt: §6.12 «For nybygg der skilting/reklame er aktuelt skal det utarbeides en samlet skilt- og reklameplan for det enkelte bygg som skal godkjennes av kommunen». Vedtatt skiltplan, eller dispensasjon fra skiltplan, for enkelteierdommer og kvartal, kan oppleves vanskelig å finne. Dette skyldes at vedtaket om skilt og reklame kun er arkivert på en bygning (selv om vedtaket gjelder flere eiendommer).

Status for arbeidet med bylivsbarometer og bylivsundersøkelse

Et bylivsbarometer er en sammenstilling av målinger som sier noe om bylivet og bruken byens rom. En sammenstilling av datasett, som etatene og bylivsaktørene allerede samler inn i dag, vil gi ny og mer detaljert innsikt i omfanget og sammensettingen av bylivet. Bylivsbarometeret utvikles for Oslo sentrum, Grønland og Tøyen og inngår i byrådets satsning på Bilfritt byliv. Arbeidet med barometeret startet i 2020 med en bredt sammensatt kompetansegruppe. Bymiljøetaten utvikler bylivsbarometeret på oppdrag fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten v/Sekretariatet for Levende Oslo. Bylivsbarometeret versjon 1.0 vil være klar primo 2023.

En bylivsundersøkelse setter fokus på byens kvaliteter og menneskelig aktivitet gjennom systematiske kartlegginger og undersøkelser. Bylivsundersøkelsen 2014 har vært en viktig kilde til kompetanse om bylivet i Oslo sentrum. Det er snart ti år siden Bylivsundersøkelse 2014 ble publisert, og det er på tide å oppdatere kompetansen om bylivet i sentrum samt utvide området for kompetanse om bylivet til Grønland og Tøyen m.v. Det er etablert styringsgruppe for bylivsundersøkelsen med Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten. Sweco as gjennomfører bylivsundersøkelsen på oppdrag fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten v/Sekretariatet for Levende Oslo. Det er etablert en bredt anlagt privat-offentlig kompetansegruppe som skal bistå i arbeidet. En foreløpig statusrapport planlegges publisert august 2023. Bylivsundersøkelsen ventes ferdig desember 2023.

Oslo

Oslo kommune
Eiendoms- og byfornyelsesetaten
postmottak@eby.oslo.kommune.no
Postboks 491 Sentrum, 0105 Oslo

Levende Oslos arbeid
2022
Tel. +47 21 80 21 80
eby.oslo.kommune.no